

L'ESPERIT COMARCAL

Despullat de tota pretensió erudita, vull descapdellar el meu pensament col·laborant, amb aquest petit gra de sorra, al tema que enguiny planteja LA GRALLA.

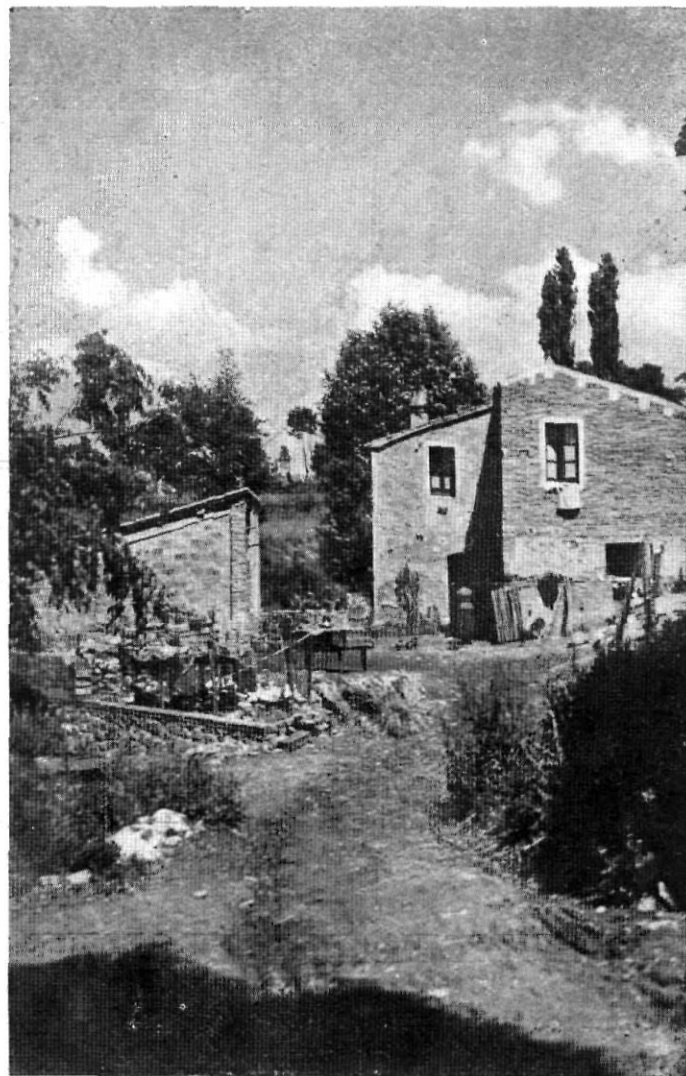
L'importància capdal de la Comarca, no l'hem oblidada mai els que ens hem educat políticament a l'escola federalista, car, pel nostre sentiment verament autonomista, mai ha estat acceptable el repartiment de nostra Catalunya emmotllat en les quatre divisions provincials. Per als federals autèntics, sempre la comarca ha tingut el relleu, l'expressió, la fesomia i l'importància ben merecuda. Confesso que el tema, tan oportú com important, m'ha plagut tot seguit, car l'estructura de la comarca, que a l'hora present s'està polint i perfilant, representa el triomf d'un ideal sentit i mantingut amb tota fermesa i conseqüència.

Quantes anècdotes i fets viscuts; quantes lluites i picabaralles no ens vé a recordar aquest tema! Em sembla oir aquella veu, potent com un tro, d'aquell federalista català el traspàs del qual acabem de recordar solemnement amb unes flors d'agraïment en complir-se el XXII aniversari de la seva desaparició: En Josep M.ª Vallès i Ribot. Quan presidia aquelles assemblees federalistes, sembiava viure ço que no trigarem a viure nosaltres en plena realitat. Sentia tan pregonament la comarca, que en anomenar cada una d'elles s'en omplia la boca i el cor i es sadollava d'entusiasme... «¡Comarca de la Sagarral!...» «¡Comarca del Penedès!...» «¡Comarca de l'Empordà!...» «¡Comarca del Vallès!...», feia retronir aquella càlida veu quan es dirigia als representants d'aquelles contrades. I per aquella espaiosa sala sorgia el neguit desvetllador.

No era pas mort l'esperit comarcal. Potser una generació novella el tenia guardat dins l'arca dels preuats records durant els anys angoixosos per a Catalunya; però era viu, ben viu, i encara que reclòs com relíquia sagrada, exhalava aromes confortadores que en l'esdevenidor podrien embaumar tota la terra nostrada.

La comarca no ha estat mai una cosa artificial, ideada i bastida per a comoditat i conveniència d'uns senyors despòtics. Es quelcom més que la migrada distribució que uns homes, més o menys savis, més o menys arquitectes, volgueren ordenar, amidar i uniformar, com sí la terra fos una fàbrica de xocolata. La comarca porta el segell natural imprimit per l'Història. Té característiques tan remarcables, que no és possible confondre la ètnica personalitat de cada una de les que aplegades constitueixen la nacionalitat catalana. Com la personalitat humana, té llurs propis costums, gestos, fesomia, tant a l'hora de les penes com a l'hora dels somriures. *Més bella i encisadora, potser, una que altra; més favorecuda per la Natura la d'ací que la d'allà; cap, però, sent recel ni enveja, i si per atzar aquest corc es presenta alguna vegada, podeu atribuir-lo als mals pastors de la política, no pas a la idiosincràsia del nostre poble.*

Sortirem de la vida artificial provinciana i entrarem de ple a la vida comarcal, però tenim un deure ineludible: el de posar-hi tota l'ànima, car no és pas tan planer com pot semblar a algú el camí que encara cal recórrer. Els esbarzers que hi trobarem es poden destruir fàcilment si hi ha empenta i

UN RECÓ DE CANOVELLES

Fot. Guàrdia

bona voluntat, però hi haurà obstacles morals encrostats a la terra com lava volcànica, que no s'ablaniran per mitjà de la persuasió. Els interessos creats al redós del provincianisme i del centralisme, a l'ensens que algunes aspiracions hegemòniques, faran més feixuga la tasca. La tradició i la història hauran d'ésser ben interpretades pels reconstructors o organitzadors, procurant que la balança de la Justícia no es desnivelli.

Catalunya, amb la seva divisió comarcal, no perdrà aquest somriure optimista que tant li escau. Recobrarà la fortitud moral que dona la raó. Cada municipi i cada comarca, amb el delit renovador de la pròpia autonomia, treballarà amb més afany per a l'enaltiment, la riquesa, el benestar i la glòria de la pàtria comuna, convertint-se en mirall, en model, en exemple vivent per a ésser imitat per altres regions germanes.

Una mica d'escepticisme emboirarà encara aquest cel blau que jo albiro en llunyania. Hi ha éssers que en perdre la fe en ells mateixos, no creuen ja ni en la pàtria llur. Són els que s'acomoden en el seient del vehicle que els han imposat i són també els que en tots els climes i totes les altures sempre tenen mala jeia.

Els que espiritualment hem sentit la comarca pel que conté d'humanitat, de lògic i de comú amb la naturalesa, no podem amagar la satisfacció per la quantitat de camí fet, encara que personalment no n'haurem de fruit cap benefici.

L'estructura comarcal sempre més allunyarà aquelles possibilitats d'entronitzaments caciquils i feudals si els que regeixen llurs destins s'han donat compte del que científicament, política i administrativa, representa el canvi sofert en la terra dels nostres amors.

CARLES COSTAS ALVAREZ